

El moment econòmic de les Illes Balears

agost 2017

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES

	Període	Nacional	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Taxa d'atur registrat*	Juliol	15,3%	6,5%	22,3%	10,4%	17,8%	21,6%
Variació interanual afiliació mitjana SS	Juliol	3,6%	5,4%	5,1%	4,1%	4,4%	4,0%
Variació interanual atur registrat	Juliol	-9,4%	-14,0%	-6,1%	-12,2%	-9,7%	-9,7%
Variació interanual afiliació a l'hostaleria	Juliol	4,8%	6,4%	5,8%	5,2%	5,7%	5,2%
PIB (AIReF)	2n Trim.	3,1%	3,7%	3,8%	3,4%	3,5%	3,0%

Taxa d'atur* = Aturats / (Afiliats+Aturats)

Font: INE, SEPE, TGSS, Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal (AIReF) i elaboració pròpia

Les Balears mantenen el fort dinamisme del mercat de treball i acumulen 18 mesos amb ritmes de creixement de l'ocupació per sobre del 5% i la taxa d'atur registrada assoleix el 6,5% el juliol. La despesa turística dels estrangers al juny augmenta un 13,8% interanual i assoleix els 2.133 milions d'euros, que enguany en termes acumulats suposa 5.200 milions d'euros.

Segons l'FMI es manté la previsió de creixement per a l'economia **mundial** per al 2017 (3,5%) i per al 2018 (3,6%), si bé, amb una aportació diferent de la contribució per països. Els riscos globals es mantenen en el mitjà termini. La normalització de les polítiques monetàries en algunes economies avançades, especialment els Estats Units, pot provocar un enduriment més ràpid del que es preveia de les condicions financeres mundials. S'ha de dir que els preus baixos de les matèries primeres compliquen la situació dels països exportadors. Quant als països emergents, a la Xina la inclinació a una política més solidària amb un fort creixement del crèdit pot comportar un risc a mitjà termini, es perd força amb un 6,7% el 2017 i un 6,4% el 2018 i el Brasil se situa en taxes de creixement positiu. La previsió per als **Estats**

Units per al 2017 se situa en un 2,0%, per sota de les previsions de l'abril atès el supòsit d'una política fiscal menys expansiva. El preu del **petroli** el juny decreix i se situa en 46,37 dòlars per barril, a nivells del novembre passat.

Europa consolida el creixement, el PIB de la zona **euro** en el segon trimestre del 2017 creix un 2,1% interanual, i el de la Unió Europea ho fa un 2,2%. Per països, l'economia del Regne Unit creix en el segon trimestre un 1,7% interanual i la francesa, un 1,8%, i en el primer trimestre l'alemanya creix un 1,7% i la d'Itàlia un 1,2%. La previsió de l'FMI per a la zona euro apunta un impuls sòlid (1,9% per al 2017) i al Regne Unit és de l'1,7% el 2017.

L'estimació avançada del PIB **espanyol** del

El moment econòmic de les Illes Balears

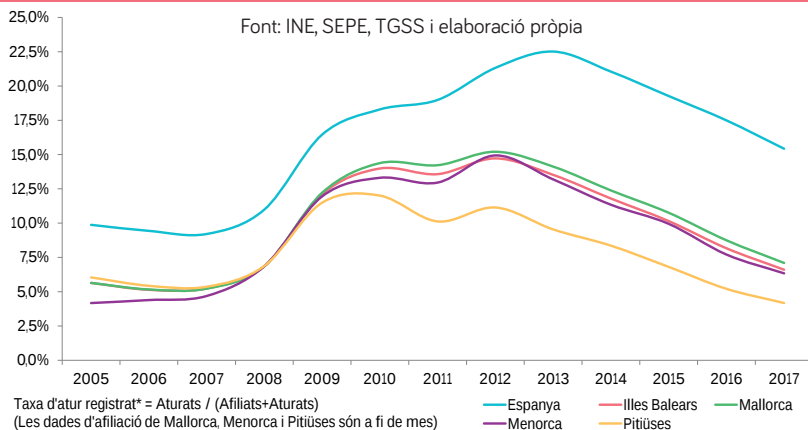
segon trimestre presenta una variació positiva d'un 3,1% interanual, una dècima per sobre de la registrada en el primer trimestre de l'any. La previsió de l'FMI per a Espanya és del 3,1% per al 2017 i set dècimes menys per al 2018, similars a l'escenari macroeconòmic del govern. Les dades estimades del saldo dels comptes corrents i de capital se situa en 2,7 milers de milions d'euros el maig del 2017.

Segons el Directori Central d'Empreses (DIRCE) l'1 de gener de 2017, el nombre d'empreses actives a les Balears és de 93.067 (un 4,2% més interanual), de les quals 16.565 corresponen a comerç, 15.459 a construcció, 4.580 a indústria i 56.463 a la resta de serveis. Pel que fa a Espanya, augmentà un 1,4% durant el 2016 i se situà en 3,28 milions d'empreses, és el tercer increment consecutiu després de sis anys de caigudes, si bé no s'assoleix el nivell del 2008. D'acord amb els **indicadors de confiança empresarial**, el 28,2% dels gestors de les empreses de les Illes valoren favorablement la marxa del negoci durant el segon trimestre, mentre que l'11,0% ho fan desfavorablement. El balanç de situació millora 0,4 punts interanuals. Quant a les expectatives per al tercer trimestre, el 33,8% de les respostes consideren que la marxa del negoci serà favorable i l'11,3% desfavorable. L'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) reflecteix un avanç (1,1% interanual) de la confiança a l'arxipèlag, amb lleugeres diferències

per illa, Mallorca (1,7%) i Menorca (2,3%) romanen en positiu mentre que les Pitiüses registren una taxa negativa (-1,4%).

Es manté el dinamisme del mercat de **treball** de les Illes Balears que el juliol assoleix les 562.423 persones d'alta a la Seguretat Social, la qual cosa representa un màxim històric en qualsevol mes de la sèrie. Les Balears continuen com l'única comunitat autònoma amb un nivell d'ocupació superior abans de la crisi, concretament un 10,2% (52.061 afiliats més), mentre que Espanya es troba encara un 4,6% per sota. El juliol l'afiliació mitjana apuja un 5,4% a les Illes, per sobre la mitjana nacional (3,6%). Així, les Balears acumulen 33 mesos consecutius amb creixements de l'ocupació per sobre del 4%. Pel que fa a les illes, l'afiliació del mes de juny ha crescut en valors superiors al 5% a tot l'arxipèlag, especialment a les Pitiüses (7,5%), seguides de Mallorca (5,6%) i de Menorca (5,3%). L'atur registrat mostra una nova caiguda interanual (-14,0%), i se situa en 39.154 persones, xifra per primera vegada per sota de la registrada en el mateix mes del 2008. La taxa d'atur registrat (6,5%) se situa al juliol 0,7 p.p. per sota de la del 2008, mentre que al conjunt nacional la taxa (15,3%) se situa per sobre de la d'abans de la crisi (4,2 p. p. més). L'atur cau a totes les illes, sobretot a Formentera (-24,0%), seguida de Mallorca (-14,0%), Menorca (-14,0%) i Eivissa (-13,7%). En el conjunt d'Espanya l'atur es redueix un 9,4% interanual. Finalment, es registren

GRÀFIC 1. EVOLUCIÓ DE LA TAXA D'ATUR REGISTRAT EL MES DE JUNY

55.792 nous contractes a les Balears, un 4,3% més interanual. En comparació amb l'any anterior, augmenten més els contractes indefinits (27,7%) que els temporals (1,3%). Del total de contractes el 41,6% es registren a l'hostaleria. Quant a la jornada mitjana, el nombre d'hores treballades (36,5 hores) s'ha incrementat un 0,7% interanual en el segon trimestre del 2017.

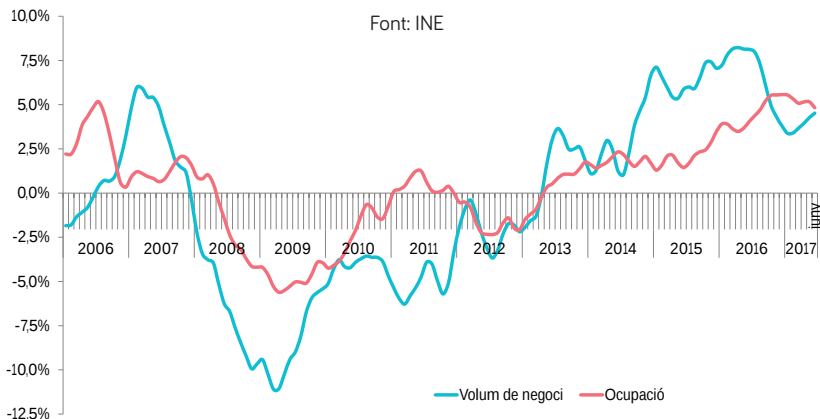
La producció **industrial** al juny es manté en positiu. L'índex registra una taxa de variació interanual d'un 5,2%, nou dècimes més respecte del valor del maig, per sectors, en destaca l'increment de l'energia en un 10,6%. A Espanya, la taxa interanual és d'un 3,5%. La variació interanual de la mitjana del primer semestre se situa a les Balears en un 4,2% i a Espanya en un 2,0%. Els preus industrials al juny continuen a l'alça (7,6% interanual), sobretot per la influència dels preus de l'energia. A Espanya, els preus apugen de forma més moderada (3,2%). Les vendes de la indústria de les Illes registren una forta pujada i l'índex de la xifra de negocis situa la taxa interanual en un 21,6%, el valor més alt de la sèrie, mentre que a Espanya el volum de negoci s'incrementa un 12,8%. L'activitat comercial amb l'exterior continua mostrant més dinamisme que un any enrere. Al maig, la facturació de les exportacions (143,5 milions d'euros) augmenta més d'un 123,0% i les importacions creixen gairebé un 42,0% i facturen 140,2 milions. El saldo comercial és per tercer mes consecutiu positiu. El caràcter càlid de juny

ha propiciat que la demanda d'energia elèctrica a les Balears (583,5 GW) s'incrementi gairebé un 9,0% interanual. El consum augmenta en totes les illes, i en destaquen les fortes pujades a Mallorca (9,2% interanual) i Menorca (8,8%).

La **construcció** segueix per una senda de creixement. El nombre de certificats de final d'obra presentats fins el maig de l'any 2017 varen arribar a 585, la qual cosa representa un 51,2% més interanual, augment similar quant al nombre d'edificis (55,4%). Segons les dades del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears el pressupost dels projectes visats fins al maig del 2017 ha augmentat un 7,8% mentre que el nombre d'habitatges no varia. Les hipoteques constituïdes creixen durant els cinc primers mesos de l'any 2017, tant en el nombre (14,8%) com en el import (24,5%).

Al maig, els indicadors d'activitat dels sector de **serveis** (IASS) continuen en nivells alts, encara que amb valors allunyats dels del primer trimestre. Aquest mes, l'indicador corresponent a la facturació de les empreses presenta una pujada interanual d'un 5,8%, set dècimes per sota del mes anterior. La taxa espanyola mostra més dinamisme, avança fins un 8,5%. La variació mitjana dels primers cinc mesos és a les Illes d'un 8,0% i a Espanya d'un 7,0%. A l'arxipèlag, el volum de negoci augmenta pràcticament en totes les activitats del sector —exceptuant

GRÀFIC 2. VARIACIÓ DE LA TENDÈNCIA-CICLE DEL VOLUM DE NEGOCI I DE L'OcupACIÓ DEL COMERÇ AL DETALL

El moment econòmic de les Illes Balears

en les d'hosteleria (-6,9%)—, especialment en les de transport i emmagatzematge (10,7%), en les de comerç (9,6%) i en les d'informació i comunicacions (8,2%).

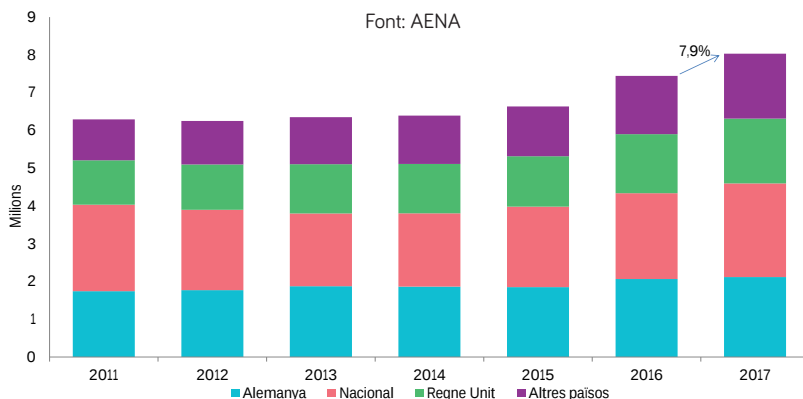
Al juny les vendes de les empreses de **comerç al detall** de les Illes Balears s'incrementen un 4,9% interanual, un dels valors més alts entre les comunitats autònomes quan la taxa de l'Estat és d'un 2,8%. A les Illes, la variació mitjana del primer semestre és d'un 3,4% interanual, mentre que la de l'Estat és d'un 1,0%.

La despesa **turística** total a les Illes Balears al maig (1.733 milions d'euros) augmenta un 12,2% interanual i un 12,5% en l'acumulat de gener a maig. Per illes, al maig, augmenta la despesa a totes, especialment a Menorca i a les Pitiüses (20,9% i 19,9% respectivament) mentre a Mallorca creix un 9,7%. La despesa turística dels estrangers al juny (2.133 milions d'euros) augmenta un 13,8% interanual i un 12,6% en l'acumulat del primer semestre per arribar als 5.200 milions d'euros. Al juny, els estrangers gasten de mitjana 1.015€ per persona i 145€ per dia, cosa que suposa un 5% més interanual. Segons Frontur, els turistes durant el juny augmenten un 8,0% interanual i arriben fins a 2.101,5 milers. Els viatgers allotjats en hotels el juny es mantenen sense variacions importants (+1,3%), tot i que el mercat nacional augmenta un 8,6%. Les pernoctacions hoteleres augmenten (2,6%), gracies al fet que el mercat

nacional creix amb força (14,3%), mentre que l'estranger es manté. Les Illes Balears assoleixen al juny un grau d'ocupació hotelera per places del 84,9% i són la comunitat autònoma amb el percentatge més alt d'Espanya. L'índex de preus hotelers a les Illes apuja un 12,5% al juny, 3,6 punts més que a Espanya. L'ocupació del juny en apartaments turístics a les Balears mostra resultats positius tant en el nombre de viatgers (+13,0%) com en el de pernoctacions (+5,1%), gràcies al comportament tant del mercat nacional com estranger. En allotjaments de turisme rural les Illes Balears, el juny, presenten un creixement major que els altres tipus d'establiments tant en viatgers com en pernoctacions, un 20,5% i un 16,0% respectivament.

El sector del **transport**, al juny, mostra un augment interanual del 7,1% de passatgers als aeroports de les Illes Balears, gairebé 2,7 milions. El passatge creix a totes les illes, a Menorca un 6,8%, a Eivissa un 5,4% i destaca Mallorca amb un 7,7% més. Augmenten els passatgers dels principals països emissors, que representen gairebé el 74% del total, els alemanys un 7,2% i els britànics un 5,8%. El passatge domèstic creix un 7,1%. Segons l'Autoritat Portuària de les Illes Balears, al maig, el trànsit de passatgers en creuers cau un 5,2% interanual. En línia regular, el moviment de passatgers per al conjunt balear és manté constant, gràcies al major trànsit a Mallorca (+10,8%) i a Formentera (+3,1%) que compensa el

GRÀFIC 3. PASSATGERS ARRIBATS VIA AÈRIA. ACUMULAT GENER-JUNY

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Juny	-0,8%	1,5%	-	Juny	-0,8%	1,8%	-	INE
Taxa d'activitat	2n Trim	59,4%	58,8%	-	2n Trim	66,7%	65,7%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Juliol	17845,0	18489,3	3,6%	Juliol	533,6	562,4	5,4%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Juny	1747,8	1875,4	7,3%	Juny	98,0	107,3	9,4%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Jul'	17,1%	15,3%	-	Jul'	7,9%	6,5%	-	SPEE-TGSS-Elab:pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	1r Trim	5,0%	4,0%	-	1r Trim	1,9%	1,4%	-	INE-Elab:pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	1.135,9	1.146,2	0,9%	Juliol	9,6	9,8	2,7%	MEYSS-OTIB
Gasolí B (tones)	Maig	279.002	297.329	6,6%	Maig	3.825	4.154	8,6%	Cores
Indústria i energia									
VAB, creixement	1r Trim	2,7%	2,8%	-	1r Trim	2,8%	2,4%	-	INE-Elab:pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	2.154,0	2.220,9	3,1%	Juliol	27,8	28,7	3,2%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Juny	21.525	23.033	7,0%	Juny	535,9	583,5	8,9%	REE-Ibestat
Índex de producció industrial (%)	Juny	1,1%	3,5%	-	Juny	3,8%	5,2%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	1r Trim	3,0%	4,9%	-	1r Trim	3,8%	3,4%	-	INE-Elab:pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	1.071,6	1.138,7	6,3%	Juliol	42,1	47,1	11,7%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Desembre	46.495	55.268	18,9%	Maig	809	808	-0,1%	CSCAE-COAIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Maig	2.946,1	3.009,9	2,2%	Maig	86,8	106,5	22,7%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	1r Trim	3,4%	2,8%	-	1r Trim	4,1%	4,3%	-	INE-Elab:pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	13.483,4	13.983,6	3,7%	Juliol	454,1	476,8	5,0%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Juny	6,0%	2,8%	-	Juny	8,5%	4,9%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Juny	11.258,6	12.345,5	9,7%	Juny	2.510,5	2.689,0	7,1%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Maig	507,6	514,0	1,3%	Ports de les Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Maig	828,3	925,0	11,7%	Maig	245,9	233,2	-5,2%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Juny	7.817,4	8.982	14,9%	Juny	1.874,4	2.132,8	13,8%	EGATUR-INE
Pernotacions hoteleres (m.)	Juny	34.430,9	36.550,7	6,2%	Juny	9.184,0	9.421,5	2,6%	INE

*Amb afiliació mitjana a la SS

m: milers

menor trànsit a Menorca i Eivissa. Pel que fa a les mercaderies, el maig augmenta l'activitat en els ports de les Balears (+8,1%), provocat per la major activitat del port de Palma (+15,3%), que aglutina el 60% del volum total de mercaderies.

Els **preus** es refreden gradualment, al juny la taxa de variació interanual de l'IPC a les Illes és d'un 1,8%, la més alta de l'Estat (1,5%), ambduescedeixen quatre dècimes respecte al maig. A les Illes els grups que més influeixen en la davallada són el d'habitatge, aigua, electricitat i gas, pel menor augment interanual del preu de l'electricitat i el de transport, per la baixada dels carburants davant la pujada d'un any enrere. La variació acumulada des del final del 2016 a les Illes Balears és positiva (0,5%) i a Espanya es manté en un 0,0%. La inflació subjacent repunta tres dècimes a les Illes i s'apropa a la taxa de l'índex general (1,7%), el valor més alt d'ençà de l'estiu del

2013. A Espanya apuja dues dècimes i queda en un 1,2%. D'altra banda, l'IPC a impostos constants (IPC-IC) d'Espanya baixa fins a l'1,5%. La variació interanual de l'Índex de preus harmonitzat (IPCH) del juny a Espanya és d'un 1,6% mentre que la de la zona euro continua a la baixa (1,3%). D'acord amb els indicadors avançats, el juliol la inflació a Espanya s'estabilitza en un 1,5% i a la zona euro en un 1,3%.

Data de tancament: 8 d'agost de 2017.

